

Vakcina deaktivirane gripe

(Inactivated Influenza Vaccine)

Što trebate znati

2003 – 2004

1 Zašto se treba cijepiti?

Gripa je ozbiljna bolest

Uzrokuje ju virus koji se prenosi sa zaraženih osoba preko nosa i grla na druge ljude.

Gripa može izazvati:

- temperaturu • gllobolju • groznici
- kašalj • glavobolju • bolove u mišićima

Svatko može dobiti gripu. Većina ljudi boluju od gripe samo nekoliko dana, ali neki se mogu ozbiljnije razboliti i zahtijevati bolničko liječenje. Gripa uzrokuje u prosjeku 36,000 smrtnih slučajeva godišnje, uglavnom starijih ljudi.

Vakcina može spriječiti gripu.

2 Vakcina protiv gripe

Cijepivo deaktivirane (umrvljene) gripe koristi se u Sjedinjenim Državama mnogo godina. Virus gripe se često mijenja. Zato se vakcina protiv gripe svake godine obnavlja.

Zaštita počne djelovati otprilike 2 tjedna nakon injekcije i traje do godinu dana.

Neki ljudi koji se cijepi još uvijek mogu dobiti gripu, ali onda obično dobiju blaži oblik gripe nego oni koji se ne cijepi.

Vakcina protiv gripe može se primiti u isto vrijeme kad i druge vakcine, uključujući protiv zarazne upale pluća.

3 Tko treba primiti vakcinu umrvljene gripe?

Osobe iznad 6 mjeseci starosti koje su u opasnosti od ozbiljne zaraze gripom ili od komplikacija uslijed gripe i osobe koje su u neposrednom kontaktu s gore navedenima (uključujući sve članove kućanstva) bi trebale primiti vakcincu.

Godišnje cijepljenje se preporuča za:

- Osobe starije od 50 godina.
- Stanovnici u ustanovama za dugoročnu njegu u

kojima žive osobe s kroničnim oboljenjima.

- Ljudi koji imaju **dugoročne zdravstvene probleme** sa:
 - srčanim oboljenjima
 - plućnim bolestima
 - astma
- Ljudi s **oslabljenim imunološkim sistemom** uslijed:
 - HIV/AIDS ili drugih bolesti koje napadaju imunološki sistem
 - dugoročnog tretmana s lijekovima kao što su steroidi
 - tretmana karcinoma zračenjem ili lijekovima
- Ljudi od 6 mjeseci do 18 godina starosti na **dugoročnom tretmanu aspirinima** (ti ljudi bi mogli dobiti Reye Syndrome ako obole od gripa).
- **Trudne žene** koje bi bile preko 3 mjeseca trudnoće za vrijeme sezone gripe (obično od novembra do marta, ali nekad i poslije marta).
- Lječnici, medicinske sestre, članovi obitelji ili bilo tko ko dolazi u **bliske kontakte s ljudima povećanog rizika** da se zaraze gripom.

Godišnje cijepljenje se također *preporuča* za:

- **Zdravu djecu** od 6 do 23 mjeseca starosti
- **Kućne posjete i kućne brižnike** dojenčadi od 0 do 23 mjeseca starosti, posebno onih mlađih od 6 mjeseci
- Ljude koji pružaju **neophodne usluge u zajednici**
- Ljude visokog rizika za komplikacije uslijed gripe koji **putuju** na južnu polutku između aprila i septembra, ili koji putuju u tropске krajeve ili s organiziranim turističkim grupama u bilo koje doba
- Ljude koji žive u **domu** ili u drugim napućenim uvjetima, da bi spriječili zarazu
- Bilo tko drugi ko želi **smanjiti rizik oboljevanja od gripa**

4 Kada se treba cijepiti protiv gripe

Najbolje vrijeme za cijepljenje protiv gripe je u oktobru ili novembru.

Neki ljudi bi se trebali cijepiti u *oktobru* ili ranije:

Ljudi stariji od 50 godina, mlađi ljudi s povećanim rizikom za oboljenje i komplikacije uslijed gripe (uključujući djecu između 6 i 23 mjeseca starosti), ljudi u kućanstvu koji kontaktiraju s osobama povećanog rizika, zdravstveni radnici, te djeca mlađa od 9 godina koja prvi put primaju vakcinu protiv gripe.

Kako bi ovi ljudi prvi bili cijepljeni, ostali bi trebali pričekati do **novembra** sa cijepljenjem.

Sezona gripe obično doseže vrhunac između januara i marta, pa cijepljenje u **decembru** ili čak kasnije većinom bude efikasno.

Većina ljudi se treba cijepiti samo jednom godišnje da bi spriječili zarazu gripom. Djeca ispod 9 godina *koja primaju* vakciju po prvi puta, trebaju 2 injekcije, u razmaku od mjesec dana.

5 Neki ljudi bi trebali razgovarati s liječnikom prije primanja vakcine protiv gripe.

Razgovorajte s liječnikom prije nego se cijepite ako ste:

- 1) ikada imali ozbiljnu alergijsku reakciju na jaja, ili kod prethodnog cijepljenja protiv gripe, ili
- 2) imali Guillain-Barre Syndrome (GBS).

Ako imate groznicu ili ste teško bolesni u vrijeme kada je zakazano cijepljenje, vjerojatno biste trebali pričekati s cijepljenjem dok ne ozdravite. Razgovorajte s liječnikom ili medicinskom sestrom da li da odgodite vakcinaciju.

6 Koje su opasnosti od vakcine deaktivirane gripe?

Vakcina, kao i svaki drugi lijek, može prouzrokovati ozbiljne probleme, kao što su teške alergijske reakcije. Vjerojatnost da će vakcina uzrokovati ozbiljne štete, ili čak smrt, je vrlo mala. Ozbiljni problemi uslijed vakcine protiv gripe su izuzetno rijetki. *Virusi u vakcini deaktivirane gripe su mrtvi, tako da od same vakcine ne možete dobiti gripu.*

Blagi problemi:

- bolovi, crvenilo ili oticanje mjesta ubrizgavanja vakcine
- groznicu
- bolovi

Ako se ovi problemi pojave, obično počnu ubrzo nakon cijepljenja i traju 1 – 2 dana.

Teški problemi:

- Po život opasne alergijske reakcije su vrlo rijetke. Ako se i pojave, to se dogodi par minuta do par sati nakon vakcinacije.

• 1976. godine vakcina protiv svinjske gripe dovedena je u vezu s teškim poremećajima paralize nazvanim Guillan-Barre sindrom (GBS). Vakcina protiv gripe od tada nije jasno povezana s GBS-om. Međutim, ako bi i postojao rizik dobijanja GBS-a od današnje vakcine protiv gripe, taj rizik se procjenjuje na 1 do 2 slučaja na milion cijepljenih osoba... mnogo manje nego sam rizik dobijanja gripe, koja se može spriječiti vakcinom.

7 Što ako se pojave blage ili teške reakcije?

Na što trebam paziti?

- Sve neuobičajeno, kao što je visoka temperatura ili promjene u ponašanju. Znaci teške alergijske reakcije mogu biti teškoće pri disanju, promuklost ili hripanje, osip, bljedilo, slabost, ubrzani rad srca ili nesvjestica.

Što bi trebalo učiniti?

- Pozovite liječnika, ili odvedite tu osobu liječniku smjesta.
- Objasnite liječniku što se dogodilo, datum i vrijeme kad se dogodilo, i kada je vakcina primljena.
- Tražite od liječnika, medicinske sestre ili zdravstvenog odjela da podnesu izvještaj o tome putem formulara za Prijavljanje nepoželjnih reakcija uslijed vakcine (VAERS). Ili nazovite VAERS sami na 1-800-822-7967, ili putem interneta na www.vaers.org.

8 Kako mogu saznati više?

- Upitajte vašeg liječnika ili medicinsku sestruru. Oni vam mogu dati brošuru o vakcinama ili vam preporučiti drugi izvor informacija.
- Nazovite vaš lokalni ili državni odjel za zdravstvo
- Kontaktirajte Centar za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC):
 - nazovite 1-800-232-2522 (engleski)
 - nazovite 1-800-232-0233 (španjolski)
 - vidite CDC internet stranicu na www.cdc.gov/ncidod/diseases/flu/fluevirus.htm ili www.cdc.gov/nip

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centri za kontrolu i prevenciju bolesti
Nacionalni imunizacijski program

Translation provided by the Minnesota Department of Health